

Minister Finansów

Warszawa, 9 stycznia 2025 roku

Sprawa: 1226/2024 PETYCJA - propozycje w zakresie: "zwiększenia budżetu gmin, gdzie decydentem dobrowolnym jest gmina poprzez dotacje celowe, podmiotowe i przedmiotowe dla powiatu i województwa po ustaleniu planów budżetowych"

Znak sprawy: ST8.4701.76.2024

Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź Ministerstwa Finansów na petycję nr 1226

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani petycję, złożoną zgodnie z zakresem art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach¹, zawierającą propozycje w zakresie: *"zwiększenia budżetu gmin, gdzie decydentem dobrowolnym jest gmina poprzez dotacje celowe, podmiotowe i przedmiotowe dla powiatu i województwa po ustaleniu planów budżetowych"*, należy przede wszystkim, zwrócić uwagę na finansowe skutki Pani propozycji dla budżetu państwa, w skali jednego roku.

Otóż, suma, zaproponowanych w Pani petycji wysokości udziałów jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) w podatku od osób fizycznych (PIT) i w podatku od osób prawnych (CIT) wzrastałaby o setki miliardów złotych., przekraczając całkowite wpływy z tych podatków w skali kraju.

Zatem, takie rozwiązanie, z wyżej przytoczonego względu, nie jest rozważane.

¹ Dz.U. z 2014 r. poz. 1195, t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870

Zawarta w petycji propozycja korekty wysokości udziałów w PIT i CIT, jest nie tylko przedwczesna (nowa ustawa o dochodach JST weszła w życie 25 października 2024 roku), ale także wynika z niewłaściwego odczytania jej zapisów².

Otóż art. 2 punkty 1 i 2 tej ustawy, zawierają niezwykle istotne, dla zrozumienia jej całej konstrukcji, objaśnienia pojęć. Ustawodawca wskazał tam, że „ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) dochodach podatników podatku dochodowego od osób fizycznych - rozumie się przez to:

a) dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiące różnicę między osiągniętymi przychodami a poniesionymi kosztami uzyskania przychodów, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania, o których mowa w art. 27 lub art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 226, 232, 854, 858, 859 i 863),

b) kwalifikowane dochody, o których mowa w art. 30ca ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

c) kwotę odpowiadającą 14 % przychodów podatników objętych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 776 i 863)

- bez uwzględnienia dochodów (przychodów) wolnych (zwolnionych) od podatku;

2) dochodach podatników podatku dochodowego od osób prawnych - rozumie się przez to dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych pomniejszone o dochody (przychody) wolne (zwolnione) od podatku;”

Przekazując powyższe informacje, należy podsumowująco stwierdzić, że dochody samorządów z tytułu udziału w podatku PIT i w podatku CIT, w uprzednio obowiązującej ustawie³, były naliczane na podstawie **podatku należnego**, a obecnie liczone są od **dochodów płatników danego podatku**, jak to już wskazano, w wyżej przytoczonych przepisach.

Ponadto, uwzględnia się w tym rozwiązaniu, poziom dochodów podatników z ostatniego najbardziej aktualnego roku, za który dane o dochodach podatników są dostępne. Jednocześnie przyjęto, że dochód podatników PIT i CIT w przyszłych okresach będzie waloryzowany do warunków roku budżetowego.

Główną zaletą tego, już obowiązującego rozwiązania, jest rozstrzygnięcie ustawowe polegające na tym, że na poziom dochodów dochody JST w przyszłości nie będą miały wpływu potencjalne zmiany systemu podatkowego (m.in. wprowadzane ulgi, zwolnienia podatkowe, czy podwyższenia kwoty wolnej od podatku).

Nowe reguły kalkulacji dochodów JST uniezależniają w dużym stopniu samorządy od skutków zmian w systemie podatkowym, ponieważ dochody podatkowe JST

² Dz.U. z 2024 r. poz. 1572

³ Dz. U. 2003 Nr 203 poz. 1966, t.j. Dz. U. 2024 poz. 356

pozostają zasadniczo, odseparowane od bezpośredniego wpływu zmian podatkowych.

Należy jednocześnie podkreślić, że w nowym systemie dochodów, samorządy terytorialne mają silniejszą motywację do wspierania rozwoju gospodarczego na swoim terenie, gdyż przy przyjętych w ustawie ich procentowych poziomach, im wyższe są dochody podatników, tym wyższe dochody samorządu, bez względu na wprowadzane zmiany w podatkach.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marek Wiewióra

Dyrektor

Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego